

Czytelnika RBL zainteresuje przede wszystkim tematyka biblijna obecna na tymże seminarium. W programie były przewidziane dwie grupy robocze (groupes de travail, workshops): 1. ST i socjologia, 2. NT i socjologia. Ponieważ okazało się, że zbyt mało biblistów zgłosiło swój udział w tym spotkaniu, dlatego połączone te dwie grupy w jedną: nauki biblijne a socjologia.

Wygłoszono następujące referaty z ciekawą i pouczającą dyskusją:

E. Kellenberger, szwajcarski proboszcz zajmujący się bibliстикą, opracował ciekawy temat z bogatą literaturą: „Osadnictwo na wzgórzach izraelskich w okresie żelaza I”.

C. Hardmeier, z Uniwersytetu w Greifswald, mówił „O literaturze socjologicznej na temat proroków przy końcu epoki królewskiej”.

J. Chmiel zaproponował mocno dyskutowany temat „Socjofonia» na przykładzie święta Szawuot — Pentecostes”.

I wreszcie Z. Sázava, z wydziału teologii husyckiej Uniwersytetu Karola w Pradze mówił o „Nowotestamentalnej eschatologii jako normie”.

Uroczu położone centrum konferencyjne Seeblick w Emmetten wpływało stymulująco na dyskusję nad referatami i choć nie było wielu uczestników, to jednak zwrócono uwagę na potrzebę uwzględniania aspektów socjologicznych przy interpretacji tekstów biblijnych. Warto przy okazji przypomnieć, że Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej o interpretacji Pisma świętego w Kościele z 1993 r. podkreśla rolę socjologicznego podejścia (approche) do Biblii (por. I D 1). Jakkolwiek trzeba pamiętać o pewnym ryzyku, na jakie narażają się egzegeci, będący zwolennikami socjologicznego podejścia do Biblii, to jednak ten aspekt otwiera przed egzegezą szerokie perspektywy i przynosi wiele korzyści. Wykorzystanie modeli dostarczanych przez różne dyscypliny socjologiczne zapewnia egzeziezie biblijnej — i w ogóle interpretacji Biblii — cenną możliwość ciągłego odnawiania się, pod warunkiem, że nie będzie się naginać tekstu biblijnego do stampowych modeli socjologicznych.

Mam wrażenie, że takie niestampowe modele socjologiczne w odniesieniu do analizy tekstu Biblii zostały zaproponowane na międzynarodowym seminarium interdyscyplinarnym w pięknej scenerii pomiędzy szczytami Pilatus, Bürgenstock, Rigi, niedaleko przełęczy Gottharda, 400 m nad Jeziorem Czterech Kantonów, gdzie Szwajcarzy wspominają początki swego wolnego kraju.

Kraków

Ks. JERZY CHMIEL

KOMUNIKAT TOWARZYSTWA BIBLIJNEGO W POLSCE

Dnia 26 marca 1996 r. odbyło się w siedzibie Towarzystwa Biblijnego w Warszawie posiedzenie Komitetu Krajowego Towarzystwa Biblijnego w Polsce (dalej KKTB), w skład którego wchodziły Kościoły:

Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Polskokatolicki, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewange-

licko-Methodystyczny, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Chrześcijań Baptystów, Kościół Zielonoświątkowy i Społeczność Chrześcijańska.

Obradom przewodniczył Wiceprzewodniczący Komitetu Krajowego ks. Jerzy Banak (Kościół Katolicki).

Posiedzenie zaszczylicy swą obecnością: J.Em. Metropolita Bazyli Doroszkiewicz Prawosławny Metropolita Warszawski i Całej Polski (Kościół Prawosławny — Patron Towarzystwa Biblijnego w Polsce) i członek honorowy Towarzystwa Biblijnego w Polsce J.E. Ks. Bp Zdzisław Tranda (Kościół Ewangelicko-Reformowany), który rozpoczął posiedzenie modlitwą i Słowem Bożym.

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Biblijnego za okres od 21 listopada 1995 do 26 marca 1996 roku przedstawiła Dyrektor Generalny Towarzystwa Biblijnego w Polsce, Pani Barbara Enholt-Narzyńska. W swoim wystąpieniu zatytułowanym: „Pismo św. księgą wspólnoty” wskazała na trzyletni okres działalności Towarzystwa Biblijnego w nowej strukturze organizacyjnej. Zmiany te wzbogaciły naszą posługę biblijną i nadały jej nową jakość. Szczególnie jesteśmy Bogu wdzięczni za dar ekumenicznego braterstwa, w służbie Pismu św., które pozwoliło nam na podjęcie inicjatywy ekumenicznego wydania Pisma św. na Jubileusz chrześcijaństwa w roku 2000, łącznie ze wszystkimi Kościołami reprezentowanymi w KKTb. Widowym znakiem naszych wspólnych poczynań niech będzie wydany ostatnio, przez J.E. Ks. Bp. K. Romaniuka wspólnie z Towarzystwem Biblijnym w Polsce: „Czwarty Rozdział Ewangelii Łukasza, komentarz biblijny dla potrzeb ekumenicznych obchodów Jubileuszu 2000-lecia chrześcijaństwa”.

Jezus Chrystus przemienia naszą codzienność i otwiera horyzonty nadziei. W ten sposób usiłujemy odpowiedzieć na wyzwania naszych czasów, świadomi, że bez Pisma św. nie można zrozumieć rzeczywistości ludzkiej, potrzebującej zbawienia. Dlatego tak ważne było dla nas w ciągu minionych trzech lat doświadczenie wspólnoty ekumenicznej, dobrej współpracy, co pozwoliło nam na stałe wprowadzić Ekumeniczne Niedziele, Soboty i Dni Biblijne, święcone wspólnie ze wszystkimi Kościołami w maju każdego roku w całej Polsce. Przyjęto też program Ekumenicznych Dni Biblijnych dla Warszawy, obchodzącej 400-lecie swej stołeczności w roku bieżącym.

W związku z upływem kadencji wybrano nowe władze Towarzystwa Biblijnego. Przewodniczącym KKTb został ponownie Ks. prof. dr Witold Benedyktowicz (Kościół Ewangelicko-Methodystyczny), Wiceprzewodniczącym Ks. mgr Jerzy Banak (Kościół Katolicki), Skarbnikiem Ks. prot. Mikołaj Lenczewski (Kościół Prawosławny). Wybrano Komisję Rewizyjną w składzie: Ks. prof. dr hab. Zachariasz Łyko — Przewodniczący, Ks. Prezbiter Henryk Sacewicz i Ks. Witold Szymański — członkowie.

Do składu Komitetu przyjęto trzech nowych członków: Ks. Henryka Sacewicza, reprezentującego Kościół Zborów Chrystusowych, Ks. Rektora Gustawa Cieślara z Kościoła Chrześcijań Baptystów, oraz Ks. mgr. Zbigniewa Kamińskiego z Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego.

Gośćmi zebrania byli biskupi ze Starokatolickiego Kościoła Mariawitów: J.E. Ks. Bp Antoni Nowak i J.E. Ks. Bp Ludwik Jabłoński.

W imieniu przedstawicieli Kościołów członków KKTb życzenia obfitego Bożego błogosławieństwa Wiceprzewodniczącemu KKTb ks. mgr. Jerzemu Banakowi z okazji Jego pięćdziesiątych urodzin, serdecznego oddania dla sprawy ekumenizmu i Pisma św. w naszym kraju złożyli: J.Em. Metropolita Bazyli Doroszkiewicz Prawosławny Metropolita Warszawski i Całej Pol-

ski (Kościół Prawosławny), J.E. Ks. Bp Zdzisław Tranda (Kościół Ewangelicko-Reformowany) i Dyrektor Generalny Towarzystwa Biblijnego w Polsce Pani Barbara Enholz-Narzyńska (Towarzystwo Biblijne w Polsce). Zebranie KKTB zakończono modlitwą i błogosławieństwem.

N E K R O L O G

Ks. Jerzy Chmiel

ŚP. KS. FRANCESCO VATTIONI (1922–1995)

Biblista i orientalista włoski, ks. prałat Francesco Vattioni urodził się 3.II 1922 r. w miejscowości Orzinuovi, koło Brescii. Szkołę podstawową, gimnazjum i liceum oraz studia teologiczne w diecezjalnym seminarium duchownym odbył w Brescii, pięknym mieście w Lombardii, u stóp Alp Bergamskich, starożytnym mieście Brixia, założonym już w VI wieku przed Chr. przez Gallów. Wyświęcony na kapłana 17.III 1945 r., został posłany na studia do Rzymu, gdzie w latach 1946–1949 uzyskał na Papieskim Ateneum Angelicum (dziś uniwersytecie) licencjat teologii. W tym też czasie studiował jako hospes na wydziale orientalistycznym Papieskiego Instytutu Biblijnego (Biblicum), by następnie w latach 1949–1952 zdobyć tamże licencjat nauk biblijnych.

Od 1955 r. zaczął pisywać do czasopism naukowych. W latach 1958–1960 był redaktorem „Rivista Biblica” i pracował przy tłumaczeniu Starego Testamentu dla Sacra Bibbia w wyd. Mariettiego. W latach 1969–1971 otrzymał zlecenie pracy przy rewizji tekstu oficjalnego przekładu biblijnego Konferencji Episkopatu Włoch. Od r. 1968 pracował przy poprawie tekstu Wulgaty w ramach Papieskiej Komisji dla Neo-Wulgaty. W r. 1974 kierował edycją włoskiej wersji Biblii Jerozolimskiej dla Edizioni Dehoniane w Bolonii i wydawnictwa Borla.

Brał udział w naukowych podróżach na Bliski Wschód, zajmując się badaniami epigraficznymi z dziedziny semitystyki, co było wręcz jego naukową pasją.

W r. 1967 został prywatnym docentem (libera docenza) filologii biblijnej i przez 5 lat prowadził lektoraty języka hebrajskiego, aramejskiego i greki biblijnej w wydziale humanistycznym Uniwersytetu Rzymskiego. Od r. 1977 do swojej emerytury w r. 1992 pracował w Instytucie Orientalistycznym w Neapolu zrazu jako profesor zaproszony (incaricato), a na-